

ה"ת 64944/03/17 - המועצה לייצור ושווק כותנה בע"מ נגד משטרת מרחב חוף/מטה מרחב חוף - חיפה, עמיד שיווק תשומות בע"מ

בית משפט השלום בחיפה

ה"ת 64944-03-17 המועצה לייצור ושווק כותנה בעמ נ' משטרת מרחב חוף/מטה מרחב חוף
- חיפה ואח'
תיק חיפוני: מספר תיק חיפוני

בפני	כבוד השופט זיו אריאלי
מבקשת	המועצה לייצור ושווק כותנה בע"מ
נגד	
משיבים	1. משטרת מרחב חוף/מטה מרחב חוף - חיפה 2. עמיד שיווק תשומות בע"מ

החלטה

בפני בקשה להורות על החזרת תפוס - המחאה משוכה מחשבון הבנק של המבקשת, על סך 101,088 ₪, לטובת המשיבה 2 [להלן: "התפוס" או "ההמחאה"].

רקע וההליכים עד כה:

1. במהלך חודש מרץ 2016 נפרצו מחסנים של המבקשת, ונגנבו מהם חומר הדברה, לרבות חומר הדבר מסוג 'אנווק' [ENVOKE], המשמש לריסוס עשבים בגידולי כותנה. המדובר בחומרי הדבר במשקל של כ- 15 ק"ג. תלונה בנדון הוגשה במשטרת מגדל העמק. המבקשת היא המשווקת הבלעדי של חומר ההדברה הנ"ל בישראל.
2. בעקבות הפריצה והגניבה, פנתה המבקשת למגדלי כותנה, וביקשה לקבל דיווח, היה ומישהו יציע למכור להם חומר מהסוג הנ"ל. בחודש 12/2016 נודע למבקשת כי נעשתה פניה למאן דהו על ידי חברת "ח.ט הכרמל", לפיה ברשות החברה כ- 8 ק"ג של חומר הדבר מסוג 'אנווק' (שעלותו מוערכת בכ- 132,000 ₪), וכי היא מעוניינת למכור אותו. נציג המבקשת יצר קשר עם נציג חברת "ח.ט הכרמל", הודיע כי המבקשת מעוניינת לרכוש את החומר הנ"ל, ובמקביל פנתה המבקשת לחברת חקירות וכן למשטרת ישראל.
3. נציג המבקשת וחוקר פרטי נפגשו עם נציג של חברת 'ח.ט הכרמל' וקיבלו ממנו דוגמית על מנת

לבדוק את תקינות החומר. לאחר מכן, נקבעה פגישה עם נציג 'ח.ט. הכרמל' לשם השלמת העסקה (אשר בסופו של דבר "הצטמצמה" ל- 6 ק"ג של חומר ההדברה). העסקה בוצעה ביום 26.1.17. נציג המבקשת העביר לנציג 'ח.ט. הכרמל' המחאה על סך 101,088 וקיבל חשבונית וכן 6 ק"ג של חומר ההדברה המדובר. עם השלמת העסקה - עוכב נציג חברת ח.ט. הכרמל לחקירה, על ידי שוטרים שהמתינו במקום. חומר ההדברה וההמחאה נתפסו אף הם.

4. נציג חברת "ח.ט. הכרמל" נחקר, וציין בחקירתו כי הוא עוסק בשיווק של חומרי הדברה ודשנים. מנהל המשיבה 2 פנה אליו וביקש את עזרתו באיתור קונה לחומר ההדברה. הנציג קיבל את חומר ההדברה מהמשיבה 2, העביר אותו לנציג המבקשת יחד עם חשבונית וקיבל המחאה משוכה לפקודת המשיבה 2 על סך 101,088 ₪.

5. מנהל המשיבה 2 (מר עמיד חדיג'ה) נחקר, ציין בחקירתו כי לא ביקש מנציג ח.ט. הכרמל לתווך במכירת חומר ההדברה, אולם ייתכן כי אחיו, מר מוחמד חדיג'ה, שהינו קניין של המשיבה 2 - עשה כן. מנהל המשיבה 2 ציין כי לכל קנייה של חומר הדברה יש תיעוד.

6. מר מוחמד חדיג'ה נחקר, אישר כי ביקש מנציג ח.ט. הכרמל למצוא קונה לחומר ההדברה, וכי את חומר ההדברה רכש מסוחר ברמאללה.

7. המבקשת הגישה כאמור בקשה להחזרת התפוסים [חומר ההדברה וההמחאה]. המשיבה 1 הודיעה כי ביחס לחומרי ההדברה - המשיבה אינה מתנגדת להחזרתו (בכפוף לתיעודו ונטילת דוגמה מזערית ממנו). המשיבה 1 אף לא התנגדה להחזרת ההמחאה, בכפוף לתיעודה. עם זאת, סברה כי יש מקום להורות על צירופם של טוענים אחרים לזכות בתפוסים.

8. לאחר שצורפה המשיבה 2 כבעל דין, ניתנה הסכמת המשיבה 2 להחזרת חומרי ההדברה לידי המבקשת.

נותרה לפיכך מחלוקת בדבר ההמחאה התפוסה.

9. לעניין זה, הגיעו הצדדים לכלל הסכמה דיונית ולפיה תיק החקירה יוגש לעיוני, וכל אחד מהצדדים יסכם את טענותיו.

טענות המבקשת:

10. לטענת המבקשת, חומרי ההדברה שנתפסו הם **בהכרח** החומרים שנגנבו מאת המבקשת. זאת, הן

לנוכח העובדה כי המבקשת הינה המשווק הבלעדי של חומר ההדברה "אנווק" בישראל, והן בשים לב לכך שעל גבי אריזת חומר ההדברה שנתפס - מופיע מספר אצווה התואם לזה שמפורט באישור שהתקבל מאת היבואן הבלעדי של חומר ההדברה.

11. עוד נטען כי המבקשת פעלה על פי הנחיית המשיבה 1 לצורך השלמת "עסקת הרכישה" של חומר ההדברה. לצורך כך הכינה מבעוד מועד המחאה על סך ₪ 101,088 לפקודת המשיבה 2. ואולם, אין המדובר בהמחאה המגלמת עסקה, אלא בעסקה למראית עין בלבד - וכל זאת לשם תפיסתו של הגורם החשוד בביצוע גניבת חומרי ההדברה מהמבקשת. למבקשת היה ידוע, במעמד ביצוע ה"עסקה", כי שוטרים ממתנינים בקרבת מקום למסירת ההמחאה ולהעברת חומרי ההדברה, כדי להפוך את החקירה המשטרתית לגלויה.

12. משכך, טוענת המבקשת, תנאי תקנת השוק אינם מכשירים את טענותיה של המשיבה 2 בדבר בעלות בהמחאה: המשיבה 2 לא הביאה ראיות לכך שרכשה את חומרי ההדברה במהלך העסקים הרגיל; התמורה שהמשיבה 2 טוענת כי שילמה בגין רכישת חומרי ההדברה מגובה בחשבונית שאינה ניתנת לקריאה; אף נסיבות ביצוע העסקה בין המשיבה 2 לבין המבקשת - אינן מלמדות על ביצוע עסקה בדרך רגילה ומקובלת; עצם רכישת חומר ההדברה מידי גורם בשטחי הרשות - מעלה תהיה, שכן חומר ההדברה כולל חומרים האסורים ביבוא לשטחי הרשות.

טענות המשיבה 1:

13. המשיבה 1 פירטה בסיכום טענותיה את השתלשלות החקירה בתיק [כמפורט לעיל]. עוד הוסיפה המשיבה 1, כי נציג חברת ח.ט.הכרמל, כמו גם השניים אשר נחקרו מטעם המשיבה 2 (מר עמיד חדיג'ה ומר מוחמד חדיג'ה) - נחקרו כולם באזהרה. עם זאת, פעולות החקירה שבוצעו על ידי המשיבה 1 לא קשרו את מי מהמעורבים להתפרצות למחסני המבקשת ולגניבת חומר ההדברה.

14. לטענת המשיבה 1, ביצוע העסקה בין נציגי המבקשת לבין נציג חברת ח.ט.הכרמל ביום 26.1.17 - הינו למעשה פעולת חקירה מבוקרת שנערכה בשיתוף עם משטרת ישראל על מנת לאתר את חומר ההדברה. לצורך ביצוע "עסקה" זו נעשה שימוש בהמחאה אמיתית של המבקשת. לטעמה של המשיבה 1, יש להשיב את ההמחאה אל המבקשת.

טענות המשיבה 2:

15. לטענת המשיבה 2, חומר ההדברה נרכש על ידה מאת ספק משטחי הרשות, והיא שילמה תמורתו סך של קרוב ל-₪ 70,000. כנגד התשלום הוצאה חשבונית מס כדין. המשיבה 2 איתרה רוכש באמצעות "סוכן מכירות חיצוני". הרוכש הוא המבקשת, אשר הסכימה לרכוש את חומר ההדברה מאת המשיבה 2,

תמורת 101,088 ₪. כנגד התשלום הוצאה חשבונית מס כדין. המבקשת התכוונה לשלם את התמורה בגין רכישת חומר ההדברה באמצעות ההמחאה שנתפסה. ההמחאה נמסרה לאותו "סוכן מכירות חיצוני" שפעל מטעמה של המשיבה 2.

משהודיעה המשיבה 1, כי אין לה עניין בהמחאה כמוצג בתיק החקירה, הרי שנותר להכריע מי מבין הצדדים זכאי להחזיק בהמחאה. לטענת המשיבה 2, לאחר שהמבקשת קיבלה לידיה את חומר ההדברה, הרי שחובתה לשלם למשיבה 2 את התמורה בגין העסקה. במעשיהם של מי מעובדי המשיבה 2 לא נפל פגם או רבב. נציגי המשיבה 2 נחקרו במשטרה, שיתפו פעולה ומסרה גרסה. אף המשיבה 1 אינה סבורה כי הם קשורים בדרך כלשהי למעשה הגניבה. רכישת חומרי ההדברה נעשתה במהלך העסקים הרגיל של המשיבה 2, ובאופן הדומה לעסקאות אחרות להן היא צד.

16. לטענת המשיבה 2, החזרת ההמחאה לידי המבקשת תגרום לה עוול, ותסכל את יכולתה של המשיבה 2 לתבוע את המבקשת בעילה שטרית. נטען כי ברור, בשים לב לגרסת המשיבה 1, כי נציג חברת ח.ט. הכרמל פעל כשלוח מטעמה של המשיבה 2 לשם מכירת חומר ההדברה לידי המבקשת. נטען, כי בעת תפיסת ההמחאה על ידי המשטרה - הרי שהוא למעשה נתפס מידי המשיבה 2 [אשר החזיקה בהמחאה באמצעות שלוחה, הוא נציג ח.ט. הכרמל]. על כן, לאור הוראת סעיף 35 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש), הרי שיש להורות על החזרת ההמחאה לידי מי שמידיו היא נתפסה, דהיינו המשיבה 2.

17. המשיבה 2 כופרת בטענת המבקשת, לפיה ההמחאה היוותה "פיתיון" למימוש ה"עסקה", כאשר בפועל לא הייתה כוונה להוציא עסקה זו אל הפועל. לטענת המשיבה 2, מדובר במימוש התחייבות לתשלום תמורת חומר ההדברה. ואולם גם אם המבקש לא התכוונה לרכוש את חומרי ההדברה תמורת ההמחאה - עדיין יש לבחון אם נכרת חוזה בין הצדדים. לטענת המשיבה, ומנקודת מבטה - הייתה הצעה מצדה, וקיבול מצדה של המבקשת. בנסיבות אלו, הסכם בין הצדדים נכרת, ועל המבקשת לעמוד בחיובים הנובעים מהסכם זה.

דין והכרעה:

18. לאחר שעיינתי בתיק החקירה, בכתבי הטענות שהוגשו מטעם הצדדים (על נספחיהם) - נחה דעתי כי דין בקשתה של המבקשת להתקבל.

19. כידוע, בהחלטה בדבר מתן צו למסירת חפץ, נוהגת רמת ההוכחה האזרחית של "עמידה במאזן ההסתברויות". אני סבור כי בהכרעה בין זכותה של המבקשת בהמחאה לבין זו של המשיבה 2 - גוברת זכותה של המבקשת, וזאת ממספר טעמים.

20. ראשית, תיק החקירה מעלה תהיות באשר לאופן בו הגיעו חומרי ההדברה לחזקת המשיבה 2. יודגש -

אין חולק, ואף המשיבה 1 הדגישה זאת בטיעוניה, כי למי מנציגי המשיבה 2 לא מיוחסת מעורבות בפריצה למחסני המבקשת או בגניבת חומרי ההדברה. ואולם, אין בכך כדי להסיר את העננה בכל הנוגע לנסיבות הגעת חומרי ההדברה לחזקת המשיבה 2:

- נציג המשיבה 2 לא מסר בחקירותיו פרטים באשר לזהות המוכר של חומרי ההדברה [מעבר לשם פרטי - מוחמד - ומספר טלפון אשר ניסיונות המשטרה להתקשר אליו - לא צלחו].

- נציג המשיבה 2, מר מוחמד חדיג'ה, אישר למעשה כי עלה אצלו ספק באשר למקורו של חומר ההדברה:

"ש. האם יש לך או היה ברשותך חומר כזה?

ת. אין לי, נגמר. זה חומר יקר ולא הולך הרבה.

ש. האם אתה קונה הרבה אצל מוחמד?

ת. לא. היה לו עסקה, אמר שהוא רוצה למכור את זה לעזה, אבל לא קיבל אישור. אז

אמר לי שהוא רוצה למכור לי ואני הייתי צריך את החומר. אז שאלתי אותו איך אני

יודע שזה לא גנוב, אז הוא נתן לי חשבונית".

- לפי עדותו של נציג ח.ט הכרמל מיום 26.1.17 - כאשר פנה אליו נציג המשיבה 2 וביקש ממנו למצוא מישהו שירכוש את חומר ההדברה - לא ידע נציג המשיבה 2 לומר למה משמש החומר, וכל שידע לומר הוא כי מדובר בחומר הדברה יקר.

"לפני שבועיים שלוש בערך, הייתי אצל עמיד שיווק בקלנסוואה, שהוא לקוח מאוד

גדול של החברה... הוא אמר לי 'יש לי חומר שנקרא אנווק, יש לי משהו כמו שש קילו

וזה חומר מאוד יקר'. שאלתי למה החומר מיועד, כי אני לא שמעתי עליו. הוא ענה לי

שהוא לא יודע, אני אמרתי לו להביא לי אריזה, הסתכלתי על האריזה וראיתי שזה כצט

שזאת חברה מאוד רצינית בארץ, ואז שאלתי אותו מה את רוצה, אז הוא אמר לי

תנסה למצוא מישהו שיקנה את החומר, כי זה חומר מאוד יקר".

- מר מוחמד חדיג'ה ציין בחקירתו, כי המבקשת אינה המשווקת הבלעדית של חומר ההדברה, וכי "כל אחד יכול לקנות". עובדה זו נסתרת באישור שהתקבל מאת חברת "אגריקה-כצט", היבואן הבלעדי של חומר ההדברה, ממנו עולה כי בשנת 2015 הזמינה המבקשת 960 יחידות של חומר ההדברה, וכי מלבד המבקשת לא הוזמנו ולא נמכרו יחידות של חומר זה בישראל [האישור מאת חברת אגריקה מיום 16.1.17 מצורף לתיק החקירה].

21. שנית, נסיבות המכירה של חומרי ההדברה לידי המבקשת, מעלות תהיות נוספות:

- נציג חברת ח.ט. הכרמל ציין בחקירתו [ש' 75], כי המשיבה 2 אינה מוכרת בדרך כלל חומר הדברה מסוג אנווק, וכי זו הפעם הראשונה שחומר הדברה מסוג זה הוצע לו.

- העסקה של העברת חומרי ההדברה תמורת ההמחאה - בוצעה במגרש חניה בנשר, סמוך לבית קפה. קשה

לומר כי מדובר במקום בו מבצע מי מהצדדים עסקה 'במהלך העסקים הרגיל' שלו.

22. שלישית, אין המדובר בעסקה של קונה מרצון ומוכר מרצון. כפי שהבהירה המבקשת, והדברים קיבלו אישור גם בסיכומי המשיבה 1 - המדובר ב'תרגיל חקירה' שנועד להחזיר את חומרי ההדברה הגנובים לידי המבקשת, תחת עינם הפקוחה של שוטרי המשיבה 1. ברי כי אין המדובר כאן בעסקה שהתנהלה והושלמה במהלך העסקים הרגיל.

23. בנסיבות אלו, מקובלת עלי טענת המבקשת, כי המשיבה 2 אינה נהנית מהגנת "תקנת השוק" הקבועה בסעיף 34 לחוק המכר.

לקביעתי, המבקשת הוכיחה, לפי מאז ההסתברויות, כי זכותה בהמחאה התפוסה גוברת על זכותה של המשיבה 2, וכי המחאה זו נמשכה ונמסרה לידי נציג חברת ח.ט. הכרמל בתיאום עם המשטרה, לצורך פעולת חקירה שנועדה לאתר את המעורבים בגניבת חומרי ההדברה ממחסני המבקשת.

24. אדגיש: בהחלטתי כי על המבקשת לקבל לידיה את ההמחאה התפוסה - אין כדי להוות הכרעה סופית בדבר גורלו של התפוס. אין לראות בהחלטה זו משום הכרעה בשאלת הזכויות המהותיות בחפץ התפוס. כידוע, צו למסירת חפץ לאדם פלוני - מהווה 'הכרעה זמנית' בלבד באשר לגורלו של החפץ התפוס, ובידי המשיבה 2 פתוחה הדרך לפנות בהליך אזרחי להשבת התפוס לידיה [השווה י' קדמי, "על סדר הדין בפלילים", חלק ראשון, ע' 731].

25. אמנם, לטענת המשיבה 2, החלטה המורה למשיבה 1 להחזיר את ההמחאה התפוסה לידי המבקשת - תגרום לכך שהמשיבה 2 תאבד את עילת התביעה השטרית. ואולם, סבורני כי בנסיבות הענין - מלכתחילה ההמחאה התפוסה אינה מגלמת 'עסקה' בין הצדדים, אלא מדובר בעסקה למראית עין בלבד.

סוף דבר, אני מורה למשיבה 1 להעביר את ההמחאה התפוסה על סך 101,088 ₪ - לידי המבקשת.

המזכירות תעביר את העתק החלטה לצדדים.

תיק החקירה יוחזר לידי המשיבה 1, בתיאום עם המזכירות.

ניתנה היום, ח' כסלו תשע"ח, 26 נובמבר 2017, בהעדר הצדדים.

